

Olvasmánytárgyalás.

1939. december 3. hete.

IV. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Gárdonyi G.: Karácsonyest a názáreti házban c. olvasmányának tárgyalása.

Nevelési cél: A kis Jézus gyermekkorának szemléltetése, utalással a gyermekek életére.

V á z l a t.

I. Előkészítés. a) Érdeklődéskeltés. Itt van a tél, közeledik a karácsony. Mit ünnepelünk Karácsonykor? Miért nevezzük a szeretet ünnepének? Hogyan emlékezünk meg róla? Ti hogyan szoktatok várni, megünnepelni a karácsonyt? (Közös megbeszélés.)

b) Célkitűzés. Olvassunk ma arról, milyen volt a karácsony a kis Jézus otthonában, a názáreti házban.

II. Tárgyalás. a) Az olvasmány bemutatása.

Jézuska egy napon hazafelé mendegélt az iskolából. Havas, téli, hideg nap volt.

De a kis Jézus nem fázott. Subácskája volt annak a báránynak bőréből, amelyet a pásztorok ajándékoztak születése éjjelén; a lábán sarucska, a fején süvegecske.

És ime, amint az isteni gyermek az úton haladt, látott egy koldúsasszonyt, a názáreti hídon.

Öreg volt az asszony és reszketett a hidegtől. Megkékült vén kezét ölébe kulcsolta és szomorúan nézett.

A kis Jézus látta őt és megállt előtte:

— Asszonynéném, — szólt hozzá —, miért ülsz itt a havas kövön?

Amaz pedig felelte:

— Nincs hol megpihennem. Ugy kerültem én a városba, mint a széltől fútt töviskóró. Idegen vagyok itten.

Jézus azt mondta:

— Jöjj mihozzánk! A mi hajlékunk meleg...

Amaz pedig felelte:

— Ó, édesajkú gyermek! Hiszen ha minden ember gyermek volna, bármely házba is beléphetnék!

És az asszony ülve maradt. Jézus pedig elszomorodva hazament.

Hazaérve benyitott a házba. Otthon találta anyját, Máriát, amint az ablaknál ült és ingecskét foltozott.

Jézus köszöntötte őt:

— Dícsőség a mennyben Istennek!

S anyjához ment és megcsókolta kezét.

Mária megölelte a gyermeket és mondta:

— Szeretett fiam, tudod-e, hogy ma van születésed napja?

Immár betöltötted hatodik évedet.

És amint őt a subácskából vetkeztette, tovább beszélt édesen:

— Mivel szerezzek néked, gyermekem, örömet e napon?

— Anyácskám — felelte Jézus —, csak olyan örömet szerezz nekem, ami néked is öröm! Mert ahol ketten örülnek, az az igazi öröm és ahol hárman örülnek, az a boldog öröm.

Mária felelte:

— Miképpen örvendezhetnénk hároman?

Jézus pedig mondta:

A híd kövén az úton egy asszony-atyánkfia ül. Szólítsd be őt, mert az én hívásomra nem jön.

Mária elcsodálkozott és mondta:

— Melyik atyánkfia járna erre?

Jézus felelte:

— Nem tudom a nevét.

Mária kérdezte.

— Vajjon ő mondta-e, hogy atyánkfia?

— Nem mondotta — felelte Jézus.

— Hát akkor honnan tudod, hogy atyánkfia?...

Jézus behunyta szemét és csendesen felelte:

— Érzem...

Mária ekkor kendőt borított fejére s kiment az útra. És megtalálta az asszonyt. Nyájasan megszólította:

Ki vagy te?

— Koldus vagyok. Kapernaumból tévelyedtem ide, mert hómályos már a szemem látása.

A Mária szólt:

— Jer velem!

Az asszony fölkel és követte Máriát.

Amikor elérkeztek a házhoz, Jézus megnyitotta előttük az ajtót. Mária pedig bevezette az asszonyt, széket tett a tűzhely mellé és mondta:

— A tüzem elaludt, de a fal még meleg. Ülj le!

Az asszony szemérmesen letelepedett és boldog fohászkodással áldotta magában az Urat.

Jézus pedig mondta:

— Anyácskám, a mi atyánkfia talán éhezik is...

Mária felelte:

— Már adok ennie.

Azzal elővette a kenyeret és szelt belőle. Odanyújtotta az asszonynak és mondta:

— Nincs egyebem, asszony-néném. A férjem oda van ácsolni. Ilyenkor nem főzünk.

— Ó, áldott óra! Ó, áldott hajlék!

S tört a kenyérből. De a kenyér ölébe fordult, mert nem bírta tartani gémberedett ujjai között.

Mária fogta a kenyeret és szeletekre metélte az asztalon.

Amíg Mária ebben foglalatostkodott, a gyermek Jézus odahúzódott az asszonyhoz. Áhítatosan nézett rá, két kis tenyerébe fogta a koldús kezét és huhukolta, lehelgette.

És mind a hárman örvendeztek.

b) Az olvasmány által keltett élmény mélyítése. Kis születés után kérdések alapján. Miért tetszett ez az olvasmány? Mi tetszett benne? Miért? stb.

c) Az olvasmány részenkénti tárgyalása.

a) A kis Jézus hazafelé tart az iskolából.

b) Találkozik a koldusasszonnyal.

c) Mit mondott utoljára a koldusasszony?

d) A kis Jézus hazaérkezik.

e) Beszéde édesanyjával.

f) Behívják a koldusasszonyt is.

g) Mária és a kis Jézus jószívűsége.

h) A kis Jézus szeretete az idegen asszony iránt.

d) Elmélyítés. Még egyszer végigolvastatás. Megtennének-e mi is azt, amit a kis Jézus cselekedett? Miért kedves az ilyen cselekedet a jó Isten előtt? Milyen ünnep a karácsony? Miért nevezzük a szeretet-ünnepének? Ki szentelte meg ezt az ünnepet? Mivel? Hogyan tesszük hasonlónak a karácsonyt az első karácsonyhoz, mit gondoltok? Boldog lesz az ilyen karácsony? Látjátok, gyermekek, de sok ember tehetné ilyen boldoggá a karácsonyát, csak mit kellene csinálnia? Igen, követnie kellene a kis Jézust... Miben? A szegényeken való segítségben...

III. Összefoglalás. a) Az olvasmány tartalmának összefüggő elmondatása.

b) Rajzoljanak az olvasmányból tetszés szerint valamely részt!

c) Befejezésül:

Hull a hó... hull a hó... és — giling-galang —

Égi hárfá zendül, cseng a kis harang.

Szent karácsonyest van, ájtatos dalú,

Kis Jézust dícsérni gyűl a kis falu,

Kis Jézust dícsérni, ki ma született

S aki a megváltó, örök Szeretet...

Földrajz.

1939. december 2. hete.

IV. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: A Dunántúl összefoglalása.

Nevelési cél: Hazánk szépségeinek érzékeltetése.

Szemléltetés: térképen s táblai rajzon.

Megfigyelésre utalás: Lakóhelyünk hasonlósága és különbözősége a Dunántúlhoz viszonyítva.